

ABONAMENT:
 pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 România și Străinăt.
 Pe an cor. 12.—
 — Un nr. 8 fill.—

OLTEANUL

INSERTIUNI
 se primesc cu
 prețuri reduse.
 —
 Scrisori nefran-
 cate se refuză.
 —
 Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46, (casele l. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

**Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.**

ADMINISTRAȚIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46, (casele l. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

Neguțatoriile și neguțătorii.

Multe sunt deprinderile sau lucrările ori cum se zice ocupațiunile oamenilor!

Erau vremuri, când oamenii se îndeletniceau cu prinderea animalelor sălbatice, adecă trăiau cu vânatul. Mai târziu îmblânzând animalele se nutriau cu laptele acelor și se îmbrăcau cu pieile lor. Dela starea aceea nu mult a trecut până la lucrarea pământului, trecând oamenii dela starea de pribegie sau nomadă la o viață mai statornică, unde apoi și-au făcut și locuințe stabile sau statornice. Până însă a ajunge la starea aceasta, mult, foarte mult s'a frământat omenimea. Ajunsă omenimea aici și înmulțându-se tot mai tare, li-s'au înmulțit și lipsele sau trebuințele. Mulți oameni, multe trebuințe!

Nu toți aveau cele trebuitoare. Unii nu le aveau, alții nu le știau face și iar alții nu aveau materialul de lipsă, și așa vrând-nevrând s'a născut între oameni schimbul de lucruri, iar mai târziu aflându-se banii neguțătoria sau cum se zice acum comerțul: *vânzând unii și cumpărând alții.*

Mulți oameni apoi cutreeră țări și mări până în cele mai depărtate părți ale lumii și aduceau de acolo lucruri, ce erau în acele părți și de aici duceau alte lucruri, cari nu se aflau acolo.

Prin acest schimb de lucruri s'au cumpărarea ori vinderea lor cu bani s'a făcut și să face astăzi mai cu seamă o mare mișcare între oameni, ba neguțătoria sau comerțul s'a ridicat cu mult mai sus decât plugăria sau lucrarea pământului, prăsirea și creșterea animalelor.

Țările și popoarele, cari s'au deprins cu acest fel de câștig încă s'au ridicat peste acele țări și popoare, cari au rămas numai pe lângă lucrarea sau cultivarea pământului sau ani-

malelor, adecă peste țările agricole.

De aici apoi s'a născut și între oameni o mare întrecere sau concurență, că adecă care de care să înainteze mai tare, mai repede. Și aceea s'a luat de seamă sau s'a observat mai de mult, dar și mai bine să vede astăzi.

Ce face Francezul, cu iscusința cu agerimea lui!? Dar Englezul, Germanul și mai de curând Americanul?! Curate minuni, încât nouă și altor popoare mai puțin înaintate ca și noi, le stă mintea în loc!

Ei pun să lucre aborii sau vaporii. Să folosesc în lucrările lor de puterea trăsnetului sau de electricitate cu un cuvânt ei se ajută cu acele puteri din natură, de cari noi până astăzi numai ne înpăimântăm și îngrozim!

Deci datorința avem și noi, ca văzând ce fac alții mai înaintați, să ne punem și noi pe lucru și să facem și aici ce se va putea, ca să nu rămânem earăși cei din urmă. Mici începuturi avem și aici. Dar cu atâta nu-i destul. Inceputul trebuie dus mai departe. Și urmând și aici cu stăruință ne vom bucura oare cândva și de roadele muncii noastre, care nu numai bucurie ne va face, dar și folos și încă mare folos ne va aduce. Să începem dela mic, chiar din fiecare sat de ale noastre, dar cu mai mare stăruință ca până acum, să deschidem mici boltițe batăr în satele noastre, și așa treptat să mergem cu bună rânduială tot mai înainte. În același timp însă să nu uităm așeza copiii isteți cu 2, 3 ori 4 clase gimnaziale sau reale pe la felurite bolte ori prăvălii mai mari ca cu timpul să ne creștem și bărbați vrednici, destoinici de a purta și neguțătoria sau comerțul așa după cum se cere.

E drept, că s'au făcut și până acum începuturi cu prăvălii ceva mai mărișoare, dar din lipsa de oameni pregătiți pentru lucrul sau afacerea aceasta n'am prea mers bine.

Trecutul să fie dară povată, iar greșelile făcute mai înainte din pricina, că n'am fost destul de pregătiți să ne fie un îndemn puternic de a ne feri ca să mai cădem în acele greșeli. Numai făcând așa, numai lucrând cu judecată și minte sănătoasă, luând eară pildă dela alții mai iscusiți ca noi și în treaba sau afacerea aceasta, putem să facem și noi ceva bun, folositor și statornic, altcum în loc de a ne face folos, în loc de a înainta, ne facem numai pagubă și rămânem iară în urma altora. Erau vremuri când și neguștoria sau neguștătoria ori comerțul să putea purta de oameni cu mai puțină pregătire, cu mai puțină învățatură de carte. Astăzi lucrurile s'au schimbat că s'au schimbat și oamenii, înaintând tot mai mult în învățatură.

Ați văzut'o unul fie-carele și am arătat'o și noi în mai multe rânduri și cu deosebite prilejuri, că astăzi fără carte, fără învățatură, nu se mai poate începe și face chiar nimica, ba chiar și începându-să și făcându-să ceva acel ceva nu poate fi statornic și de mult folos, că mai curând ori mai târziu, să incurcă, să infundă. Și când să întâmplă așa ceva, atunci numai folos nu putem avea, numai de incurajare nu ne poate fi! Peste aceste rele mai urmează și al treilea batjocura din partea străinilor și descurajarea noastră.

Nu trebuie să aducem pilde pentru aceasta, că s'au văzut cu nespusă durere destule astfel de triste întâmplări. Și deci este timpul să învățăm și aici din pățaniile trecutului

E numai în interesul adecă spre binele și folosul nostru, ca să lucrăm cu cap, să lucrăm cu înțelepciune. Am făcut noi destule greșeli, e timpul să îndreptăm tot ce nu-i bun, tot ce nu ne aduce folos. Un neam de oameni, un popor, care voiește să apuce pe căi nouă, pe drumuri cum am zice neumbrate, trebuie să fie cu multă grijă, cu multă băgare de seamă. Precum omul singuratic înaintează

dacă în lucrările sale e chibzuit și călăuzit de iubirea cea mai mare de lucrul cu care sa îndeletnicește, cu lucrul ce voiește să-l învețe și de care mai târziu voiește să se folosească, întocmai este și cu un neam de oameni, cu un popor, care voiește să apuce pe alte căi, să învețe și alte lucruri, cari pân' acum nu le-a făcut, nu le-a cunoscut.

Ce să mai și așteptăm? Au nu vedem cu durere, că astăzi la cele mai multe slujbe, deregătorii sau officii atâția se imbulzesc, încât te cuprinde groaza văzând atâția flămânzi după posturi! Devine vacant vr'un post de învățător, acolo aleargă 5—6, ori 10 inși cu gurile căscate! Rămâne vacantă sau văduvită vr'o parohie! Gata's 10—15 inși s'o cuprindă. Să deschide concurs, adevărat este de ocupat undeva postul de notar. Aruncă-să asupra lui alți 15—20, ori 25 inși și unii și alții gata să împlinescă ori și ce condiții cât de umiltoare, cât de deositoare, numai și numai, ca să-și ajungă scopul, adevărat să ajungă la post și să devină cu slujbă, cu deregătorie sau officiu.

Dar oare, unde sunt atâția concurenți sau pețitori de deregătorie, de ce mijloace se folosesc candidații sau mirii slujbelor?... Mai trebuie s'o spunem?! E de prisos, că dacă cumva nu au legături de nemotenie, adevărat nu s'neamuri cu alegătorii sau cu o bună parte din ei, atunci trebuie să se folosească de mijloacele cele mai rușinoase și scârboase. *Ablamașurile păcătoase și cumpărarea pe de-o parte și vinderea sufletelor pe de alta sunt la ordinea zilei*, adevărat se fac fără nici o jenare, beția țâne săptămâni, ba luni întregi de-arândul! Urmează răcururi, proteste, certuri, amenințări, dezbinări, bătăi și nu arareori omoruri! Și cine credeți că s'alege? Tot cel-ce știe unge osia mai bine!

Poftim acum deregătorie câștigată pe așa o cale rușinoasă, pătată și scaldată în sânge și alesul chemat totodată a propovădui lumina, adevăratul și credința în Dzeu!

Și până când tot așa!?

Oare nu este pe de-o miie de ori mai cinstit și mai de dorit, ca atâția hămesiți de pâne și slujbe să se împrăștie în toate părțile lumii ca meseriași și ca negustori ori neguțatori, cari n'au să se roage de nimeni, n'au

să se închine nimănui și în sfârșit n'au să-și cumpere vrednicia cu câte și mai câte lucruri și fapte rușinoase și josnice?!
Meseriașul în lucrătorea sa, în atelierul său; neguțatorul ori boltașul în prăvălia sa e domnul cel mai mare e craiu, e împărat! Toți i să roagă toți îl imbie cu bani, toți așteaptă să le vină rândul, ca să poată vorbi cu „stăpânul” cu mai marele atelierului, al prăvăliei, ca să-și primească lucrul ori marfa și s'o plătească.

Ear de cumva o cere pe așteptare, pe credit, să-l vezi atunci pe sârmanul „domn” iar amabila „d-nă” cum se umilește, cum să roagă de „domnul meseriaș” ori de „domnul boltaș”? Care-i acum mai „domn”? Cel-ce „să roagă”, sau cel de care să „roagă”?!...

Dar starea ori poziția învățătorilor și a preoților în ziua de azi cine o dujmănește sau invidiază? Cum stai și notarii, atât sus cât și jos!?

Apoi, dacă le știm acestea, pentru ce să nu ne apucăm de altele mai puțin scumpe, și mai ușor de câștigat dar cu atât mai slobode ori independente și mai bine plătite!?

„Ei!” vor zice unii, cari poate mai bucurosi ar voi să rămână „domni” batâr cu numele. — „dar meseriașii trebuie să lucre s'asude, precând un «domn» (?) cu slujbă ori «domnie» o duce mai ușor!” Vorba să ne fie! «Domn» cu adevărat „domn” e acela, care în urma muncii sale cinstite și pe cale cinstită, câștigă în așa măsură cele de lipsă, ca să poată trăi cinstit, fără a să căciuli și țărăi înaintea altora pentru o biată bucatură ori un codru de pâne, și pentru un ciolan ori os de ros!

Cunoscându-le acum și unele și altele și traiul și împrejurările de viață și ale unora și ale altora, îmi veți da dreptate, iubiți cetitori, când zic: „E mai bine plugar ori meseriaș în picioare, decât boer ori „domn” în ghenunchi!” Sau: „E mai bine în libertate și'n viață liniștită și tihnită, decât într'o slujbă, care îți pune pumnul ori scălușul în gură și lanțul în grumazi!”. — Vom mai reveni.

Nimernicia în viața socială.

Corabia dorințelor și aspirațiilor noastre național sociale a fost pusă pe apele cele mari politice sociale prin antecesorii noștri, croind năii direcțiunea înaintării și dezvoltării sale prin stabilirea condițiilor nealterabile.

S'a întâmplat — și durere, se întâmplă și azi foarte des, că unii din cărmaci, nu cu intențiune rea ci numai din neprecauțiune, sau abătut câte odată dela calea proiectată și urmarea a fost că corabia lovindu-se de stânci, a dat de mari pericoli, din cari numai prevedința divină, credința creștinească a eliberat-o dela nimicire.

Dar s'a întâmplat și acela, că cărmacii corăbiei au fost atacați de oaste păgână înarmată pentru cucerirea lumii. Puțini la număr dar credincioși și amatori de patrie și lege cu mica oștire creștină se aruncă cărmacii viteji ca un falnic vultur sub stindardul sfintei cruci și nimicesc turma cea mare păgână.

În fine, durere, nu este eschis că rana mortală o dă corăbiei și cărmacilor ei de regulă acei nemernici, cari fără caracter și fără inimă vând secretele comandantului năii proprie părții opuse, vrăjmașului. Prin aceasta am deschis așa zicând pagina aceea a istoriei patriei unde se amintește bravura și eroismul, ce l'a manifestat și dovedit lumii creștine marele luptător și învingătorul ostașilor păgâni. Acel erou s'a aruncat cu mica sa oștire preste valurile înfiorate ale mării, a spart zidul adversar, și ca un falnic vultur sub steagul sfintei cruci a mântuit creștinismul.

Inimicul zdrobit în fuga sa rușinoasă, s'a aseuns între ruinele zidurilor dărâmate așteptând ocaziunea de a valida alte mijloace de luptă. Și se află între rândurile învingătorilor și perfizi și nemernici, cari fără conștiință fără frică de Dzeu cu servilizmul greșos al individului fără simț de demnitatea personală, numai de interes material, întind mâna de la ajutor și încearcă a vinde secretele comandantului taberii proprii, și nu se rușinează a săpa groapă ortacilor săi.

Aceste posibilități ne învață conținutul istoriei, arătându-ne un trecut trist și posomorât. Dar să cercetăm jurstările sociale ale prezentului a veacului a douăzecilea, să vedem cum suntem azi organizați în societate?

(Va urma).

Școalele medii gr. or. române din Brașov.

Inștiințare pentru începerea anului școlar.

Anul școlar 1909—1910 se va începe în 1 Septembrie st. v. 1909, adevărat în 14 Septembrie st. n. Părinții cari doresc a-și da copiii la aceste școale, sunt poștiți a se prezenta cu fii sau fiicele lor în cancelaria direcțiilor respective, în zilele de 1, 2, 3 Septembrie v., adevărat 14, 15 și 16 Sept. st. n. pentru înmatriculare. — Școlarii cari

NOVÁK JÁNOS DELAIN de lână și de spēlat, **BATIST** de mătăsă, **PÂNZĂ** pentru toalette și **ZEFHIER** englezesc in mare asortiment.
MAGAZIN DE MODĂ pentru Dame și Domni. Făgăraș.

se imatriculează pentru primădată la școlile noastre medii: gimnaziul de 8 clase și școala reală de 4 clase, vor aduce testimoniu școlar, certificat de naștere și certificat de revaccinare. Testimoniul școlar de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a se imaticula, așa dar și școlarii, cari au absolvat clasa precedentă la școlile noastre.

Din 31 August și până în 2 Septembrie v. dela 8—12 oare a. m. se vor ține examenele private supletorii, de diferență și de corigență. Cei ce s'ar prezenta mai târziu, au să petiționeze la direcțiune, (dovedind cu atestat valabil, cauza întârzierii)

Examenul script. de maturitate se începe în 31 Aug. st. v. la 7 oare dimineața. Examenul oral de maturitate s'a propus pe ziua de 9 Septembrie v. — Vr'o eventuală schimbare se va publica pe tabla anunțurilor oficiale școlare.

Nota. Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnaziul superior nu au învățat limba grecească, au să fie supuși la un examen de primire în limba grecească.

Didactrul în gimnaziul inferior și școala reală este de 24 coroane pe an, iar în gimnaziul superior (cl. V—VIII) de 40 cor. pe an.

Cei imatriculați pentru prima dată mai plătesc odată pentru totdeauna o taxă de primire de 8 cor. Școlarii neromâni plătesc didactrul, taxa de primire și taxa pentru fondul de penziune dublu. Taxa pentru fondul de penziune este în gimnaziul superior de 15 cor., (cu 5 coroane mai mult ca până acum!) iar în gimnaziul inferior și școala reală 10 cor., (cu 4 cor. mai mult ca până acum!) (cei scutiți de didactru plătesc jumătate din aceasta taxă); taxa de testimoniu și de anuar e de 3 cor., (cei scutiți de didactru plătesc numai 2 cor.), iară taxa de bibliotecă este în clasele inferioare 60 b. în cele superioare 1 cor. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenților este pentru cl. V și VI gimn. 1 cor., pentru cl. VII și VIII gimn. 2 cor.)

Cu 1 Septembrie 1908 s'a introdus o

taxă nouă: taxa edilă de 10 cor. în gimnaziul superior și de 6 cor. în gimn. infer. și școala reală. Taxa aceasta au să o plătească înainte întregă, chiar și cei scutiți de didactru.

Didactrul se poate plăti în 2 rate semestrale: jumătate la înscriere iar jumătate la începutul semestrului II, dar celelalte taxe se plătesc deodată și întregi cu ocaziunea înscrierilor.

Școlarii cari voiesc să fie scutiți de didactru, trebuie să-și înainteze petițiunile lor la mâna d-lor profesori de clasă respectivi până în 30 Sept. st v.

1) Indreptățiți a peționa sunt acei școlari săraci, cari au moralitate bună și nota generală din studii foarte bine, sau bine.

Cu nota suficient pot fi scutiți numai acei elevi, cari sunt din Brașov și cercetează clasa I și II gimnazială sau reală.

2) La petițiune se aclude atestatul de paupertate al oficiului comunal, vidimat și de parohul local.

3) Cei-ce vin dela alte școale au să accludă și testimoniul ultim de clasă.

Direcțiunea.

NOUTĂȚI.

Invitare la abonament:

pe anul acesta va fi . . . 4 cor. — f.
pe jumătate de an . . . 2 c. 50 fil.

Pentru România și străinătate:

pe acest an va fi 10 cor.

— Un număr 8 filleri. —

Cei ce colectează 10 prenumerații, al 11-lea îl primește gratuit.

— **Batalionul staționat în Brașov și batalionul elvocat în Alba-Iulie** din Reg. de infanterie Nr. 50 împreună cu muzica militară au sosit din 13 l. c. în orașul nostru, pentru de a continua exercițiile de manevre în regiment. Cu deosebită plăcere salutăm onoratul Corp. ofițeresc în mijlocul nostru cu atât mai mult, căci partea cea mai mare ne sunt cunoscuți și amici vechi. Le dorim din inimă ca timpul ce le ră-

mâne liber, după strapțiile exercițiilor, să-i petreacă voioși și cu plăcere în orașul nostru. Muzica militară mai în toată ziua ne delectează cu esecutarea adevărat artistică a diferitelor piese. De mulți ani n'am avut ocaziunea aceasta plăcută de a primi în mijlocul nostru pe mai multă vreme regimentul la care aparține batalionul nostru. Ar fi de dorit ca în viitor nu numai esecțiile în regiment, dar și cele în diviziune să se esecute în apropierea noastră. După cum suntem informați Regimentul în prima Septembrie se va dapărta spre a continua manevrele în diviziune în apropierea Cincului mare.

— **Vânat de păstrăvi.** Cetim în foaia «Fogaras és Vidéke» că contele Károlyi Lajos ar fi luat în arândă și dreptul de pescuit pe râurile de munte, și că înainte de a pescui contele, locuitorii comunelor respective, abat apele și prind pești. Apoi mare stricăciune cauzează peștilor pastrăvi și morile (!?) precum și bivoli cari se scaldă în apele, cari conțin păstrăvi. E lucru notoric, că păstrăvii trăesc numai în regiunile mai înalte a apelor de munte, unde nu sunt nici mori, dar nici bivoli nu se scaldă în locurile acelea, deci îngrijirea ce o manifestă foaia amintită poate fi bazată numai pe neorientare.

— **După cum suntem informați** tribunalul din Brașov a pus pe redactorul și învățătorul I. Berescu în stare de acuză pentru calumnie comisă în doi numeri ai Calcului Făgărașului. După ce decisiunile tribunalului vor intra în putere de drept se va defige ziua pentru ținerea pertractării finale. Era de prevăzut că batjocurile scrise sub rubrica «Humor și satiră» nu vor avea sfârșit bun. «Dreptatea, cinstea omenia și respectarea legii totdeauna va învinge.

— **Primul ministru român la regele Eduard.** Regele Angliei a invitat pe primul ministru român, d. Brătianu la dejun. Regele s'a interesat cu această ocazie de starea sănătății regelui Carol, a reginei Elisabeta, precum și familiei princiare. Soveranul s'a întreținut apoi cu d. Brătianu despre evenimentele din Balcani, a vorbit

FOITA.

Calul și boul.

— Legendă. —

«Calul n'are saț, numai odată în an: în ziua de Ispas, și atunci — numai un cias?»

Când Maica Sfântă s'a dus la cea dințaiu scriere a lumii și, mult umblând, neaflându-și alt sălaș, decât grajdul lui Crăciun, unde a intrat să se găzduiască, apucându-o muncile nașterii, s'a tras în apropierea cailor, să-și facă așternut... dar nu putea naște, căci de-o parte năpustindu-o frigul, caili tropoteau mereu din copite și sfornăiau pe nas, și pe lângă toate molcomirile și vorbele ei, nu mai încetau, ci încă mai și scormoneau prin așternutul sfânt. Maica sfântă, în cele din urmă, i-a blăstămat zicând: «O, cal netrebnic... nu ai avea stare și alinare în vecii vecilor; să nu te sature numai odată în an, și atunci numai într'un ceas; și și de drag să te blasteme oamenii!»

De atunci și până azi, calul nu mai

are saț numai un cias: în ziua de Ispas; el nu se mai alină și să nu te bucuri când îl vezi culcat... și de ar fi ori-cât de frumos și ori-cât de în drag, el e întâmpinat cu: «Bată'l ce cal frumos!»

Dela ieslea cailor Maica Sfântă s'a dus la a boilor, caili erau culcați și rume-gau; așezându-se acolo se simți mai bine, căci: la aburatul cald al boilor și în aceea pace și liniște născu pe Fiiul Sfânt și binecuvânta pe bou zicând: «Binecuvântat să fii boule, și de Dumnezeu și de oameni, să tragi brazdă neagră, să răsără grâu roșu și din truda ta să se sature și nesațiosul cal!»

Când Maica Sfântă născuse, un bou sta încă în picioare, privind la Fiiul sfânt, dar la poruncă: să se culce, înainte de a se culca trase de trei-ori cu piciorul pe pământ, apoi se lăsa jos, la ce Maica Sfântă zise: «Acesta să vă fie vouă rume-gătoarelor sămnuț înainte de culcare».

De atunci și până azi, boii și toate rume-gătoarele, înainte de a se culca, fac sămnuț crucii pe pământ cu piciorul și acoale se culcă.

«Cine suduie boii păcătuiește?»

G. Bodnariu.

Variațiuni.

Vălean.

Când treci bade p'ângă noi,
Puneți clopote la boi
Să te-aud eu din răsboi,
Să fii moartă de beteagă
Pe păreți m'aș rezima
După tine m'aș uita
La ce casă te-i băga

La casa cu ușa verde
La mama cu două fete
Cea mai mică-i Solomia
Cea mai mare mi Maria.
Și Vălean din graiu grăi:
Dute Mario în podrun
Și 'mi adu un par de rum.

Maria mi se ducea
Paru de otravă l'implea
Lui Vălean îl aducea
Pe Vălean îl otrăvea

Vălean murgu 'n căleca
La mumasa se ducea
Și din grai așa-i grăia:
«Așterne-mi tu maică patu

despre prosperitatea crescândă a României și s'a arătat că e foarte bine informat despre recolta din anul acesta în România, recolta care joacă un mare rol la aprovizionarea Londrei.

— **Catedra de limba română la universitatea din Budapesta.** Din cercurile oficiale maghiare se svonește, că Dr. Alexici va fi numit profesor pentru limba și literatura română la univesitatea din Budapesta.

— **Academia română pentru țărani din România.** Sunt trei ani de când Academia română arandează moșiile sale în mod individual la țărani, prin mijlocirea administrațiilor sau a impiegaților speciali, ceri au fost însărcinați cu aceste operațiuni. Sistemul acesta, care a dat pretutindeni rezultate minunate, este acum practicat pe domeniile Măgurele, Roșiori, Olteni și Moara Grecilor. La Măgurele se practică încă de acum trei ani, la Roșiori de doi și în celelalte domeoii de un an. Văzând aceste bune rezultate, Academia a hotărât să arendeze pe viitor toate moșiile sale la țărani. Anul viitor, sistemul acesta de arendări va fi întins asupra marilor domenii Țigănești și Călmățui, din județul Tecuci.

— **Sfințire de steag în Râșnov.** Societatea română de lectură din Râșnov invită la festivitatea sfințirii steagului ei, ce va avea loc Sâmbătă în 15/28 August a. c. (la Sfânta Marie) cu următorul program: 1. Adunarea membrilor în localul societății, la oarele 9¹/₂ a. m. 2. La 10 oare plecarea în corpore la biserică. 3. Serviciul divin pentru sfințirea steagului. 4. Vorbirea președintelui societății. 5. Imnul unirei, ezecutat de corul societății. 6. Vorbirea patroanei steagului. 7. Baterea cuielor. 8. Vorbirea unui membru fondator. 9. Vorbirea unui domn învățator. 10. Sună buciul, ezecutat de corul societății.

La oarele 12 banchet în sala hotelului „Zur Rosenaur-Burg”. După banchet excursiune.

Seara la oarele 7¹/₂ producțiune în

Vai că rău mă doare capu.
Și mumasa așa-i zicea:
„Nu ți-am spus Vălene așa:
Să-ți lași dracu mândrele
Că aleați mănă zilele.

Când a fost la miez de noapte
El își bate boii de moarte,
Când a fost la ziua de zori
El li tot pene și flori.
Cântă cucu în băgriu
Dar Vălean e în sicriu
Cântă cucu sus în nuc
Pe Vălean la groapă l' duc.

Văleonaș

Frunză verde artăraș
Dragul mării Văleonaș
Dimineața s'a sculat
Pe ochi negrii s'a spălat
La iconă s'a nchinat
Și la grajd a alergat
Pe murg a încălecat
Și la mândră a plecat
Mândrele când l'au zărit
Înainte-i au eșit
D'una mere i-a svărlit
Merele că-s poleite

același hotel cu următorul program: 1. a) Marșul vânătorilor, de K. M. von Weber. b) Cântecul marinarilor de Flondor, de corul societății. 2. O poezie, spusă de d-l Ciocoiu, student. 3. Rapsodie națională, de Lubicz, executată la piano de d-l Alferd C. Alexandrescu, elev al conservatorului din București. 4. a) Hora Severinului, b) Vânătorul, de Renner, cvartet executat de corul societății. 5. O poezie umoristică, spusă de d-l I. Vintilă, stud. univ. 6. a) Doina, b) Ciocărlia executate la piano și flaut de d-l Alfred Alexandrescu și d-l Valentin Bude. 7. Cîsla executată de corul societății. După producțiune dans. Prețul de intrare la bunăvoința on. Public.

— **Dare de seamă.** Cetim în ziarul „T. O.” următoarele: „Secretarul de stat din departamentul comerțului dl Sztéryny Iosif, adevăratul conducător al acestui departament, s'a coborât între alegătorii săi, compatrioții noștri sași din Brașov”. Și mai departe... și-a ținut darea de seamă înaintea alegătorilor. Întrebăm pe numitul ziar: de ce nu întrebă pe deputații țării Oltului, când vor binevoi a se cobori în mijlocul alegătorilor săi să-și ție darea de seamă căci de 20 de ani de când sunt deputați, zău nu s'au coborât nici odată între alegători.

— **Cununie.** Dl Alexandru Comșa învățator, cu d-șoara Alecsandrina Frâncu își vor serba cununia lor religioasă Duminecă, în 16 (29) August a. c. la oarele 2 p. m. în biserica gr. or. din Comana superioară. Felicitările noastre tinerei părechi.

— **Învățători premiați.** În scopul de a da un mai mare avânt cultivării pomării, ministrul unguresc de agricultură a publicat concurs la 20 premii destinate învățătorilor din patrie fără deosebire de confesiune și naționalitate, cari sunt totdeodată și administratori ai școalelor de pomi comunale și au arătat rezultatele cele mai frumoase și vrednice de premiat, distingându-se astfel în cultivarea cât mai intensivă a acestui ram economic. Premiile acestea s'au împărțit în ziua de 20 August st.

Pe de nuntru otrăvite
Văleonaș cum gusta
De inimă-l apuca
La pământ mi se trântea
În țerină se svârcolea
Și de moarte se sbătea

Când soarele a apus
Pe Văleonaș mort l'a dus
La maica n' casă l'a pus.
Văleonaș frumos îmbrăcat
Imi stă pe masă culcat.
Veniți frați veniți surori
Și l' împodobiți cu flori
Veniți toți de mi l' bociti
Că de el vă despărțiți.

Cuvinte înțelepte.

Ca și un arbore, omul crește în același timp și în sus și în jos; în sus către ceriu, în jos către mormânt.

O fată de 17 ani, trebuie să aibă atâta udecată ca un june de 25 ani, dacă în aceasta etate n'are minte, nu va avea nici odată.

n. (ziua Sf. Ștefan), însoțite de câte o diplomă de recunoștință, artistică lucrată și subscrisă de min. agriculturii. În lista învățătorilor premiați în săptămâna trecută găsim și doi învățători din țara Oltului și anume pe dl Gh. B. Boieriu, directorul școalei comunale din Viștea de jos cu un premiu de 200 cor. și dl Căndea învățator greco-oriental în Serata.

— **Grindină** în mărimea nucilor au cauzat în Dumineca trecută în Sibiu, atingând și hotarale Porumbacului de sus, Serata și Cârțișoara.

— **Câni turbați.** În urma căldurilor celor mari din zilele trecute în mai multe comune învecinate s'a întâmplat turbare de câni, încât s'a dispus strictă separare și închiderea cânilor, în termen de 40 de zile.

— **Bancnote false.** Jandarmii din comuna Sarkad au dat de urma unui consorțiu de falsificatori. Sunt 15 fruntași țărani din comună cari cu toții au fost membrii unei asociații de falsificatori. Șeful bandei însă un tehnician german care a procurat mașinile și a lucrat cu ele, i-a succes să fugă. Întâmplarea a favorizat însă poliției căci i-a dat de urmă. Înainte cu câteva zile a sosit la poșta din Sarkad un pachet pe adresa H. Klein fotograf. Pachetul a fost trimis din Berlin și n'a fost ridicat de acolo până ce n'a fost deschis de către jandarmii comunei. Pachetul conținea două clișee cu cari se pot falsifica bancnote sârbești și câteva bancnote false de câte 20 și 50 cor. Epistola alăturată purta subscrierea unui oarecare Ernest din Berlin, Friedrichstrasse II. 23. Acesta scrie, că Bancnotele nu sunt destul de reușite și dă povețe cum să se prelucreze. Epistoala aceasta a fost comunicată poliției din Berlin pentru a da de urma aceluși falsificator de bani.

— **Români anticreștini în Dobrogea.** În satul Mulciova din jud. Constanța o seamă de Români, originali din Bănat au fost scoși din minți de către nește propagandiști străini și aduși în stare să tăgăduiască divinitatea lui Isus Christos. Acei Români se feresc de a pronunța numele lui Christos și adesea spun cuvinte batjocuri-toare despre dumnezeirea lui și despre Evanghelie. Ei recunosc numai pe Iehova, Moise și pe prorocii dinaintea lui Christos. Despre sfinții părinți ai bisericii creștine, Români rătăciți din comuna Mulciova spun «că au amăgit lumea cu vrăjitoriile lor».

— **O nouă insulă.** Un japonez a descoperit la sudul insulei Sachalin o nouă insulă, care nu se află trecută până acuma pe nici o hartă. Insula nu este locuită de oameni, dar e foarte bogată în animale și plante.

— **Un bătrân de 124 ani condamnat la moarte.** Se scrie din Vladicaucuz (Rusia) că un sătean, Maliev, în vârstă de 124 ani a fost condamnat la moarte prin ștreang pentru uciderea unui primar. Maliev umbla în cărji și toată viața lui a avut dealfel o bună purtare. S'a cerut grațiarea bătrânului criminal.

— **Șpioni în cetatea aradană.** Sentinela cetății aradane a prins deunăzi doi indivizi suspecți, cari fotografau unele părți ale cetății. Li-s'a luat un interogator, în decursul căruia s'a constatat că sunt spioni.

Unul e un fost locotenent din armata sârbă celalalt e un oficer turc.

— **Convocare.** In urma însărcinării comitetului central al „Asociațiunii” am onoare a invita prin aceasta pe toți membrii și binevoitorii „Asociațiunii” din următoarele comune: Alțina, Bendorf, Chichindeal, Chirpâr, Cornățel, Fofeldea, Ghijasa inferioară, Ghijasa superioară, Hosman, Ilimbav, Marpod, Nocrich, Nucet, Rovășel, Săsăuș, Vurpâr, la adunarea de constituire a „despărțământului Nocrich” al Asociațiunii ce se va ținea Sâmbătă în 15 (28) a. c. în comuna Chichindeal, oarele 11 a. m. Fofeldea, 16 August 1909. N. Petrea Petrescu.

— **Atentat în tren.** Pe linia Paris—Frankfurt în apropierea gării Rüsselheim s'a comis un atentat în trenul accelerat. In vagonul de clasa întâi călătoria o damă singură; deodată se ivește un individ mascat și amenințând cu revolverul, ia geamantul, pe care din întâmplare îl avea dama în mână. După ce hoțul a părăsit vagonul cu geamantanul, dama a tras semnalul de alarmă, iar trenul s'a oprit. Hoțul a sărit din tren și a dispărut preste holde. In geamantan afară de obiectele de toaletă nu era altceva, căci dama avea banii în buzunar.

— **Iarnă în Tatra.** Din localitatea de vilegiatură Poprad s'a scris, că pe vârful și poenele munților Tatra de Duminecă cade zăpadă. Atmosfera s'a răcit și e oadevărată iarnă.

— **Mare cutremur de pământ în Japonia.** Din Tokio sosește știrea că în sânnul de mare Bioa s'a simțit Sâmbătă după amezai un violent cutremur de pământ, în urma căruia la Kioto și Osaka mai multe case s'au prăbușit. Trenurile au trebuit oprite la mijlocul drumurilor, ca să se evite o eventuală catastrofă. Cutremurul de pământ a fost resimțit în mai multe orașe ale Japoniei. In localitatea Nagoia a pricnuit mari pagube. Au perit 30 vieți de om și vre-o 83 au fost grav răniți și numeroase temple s'au prefăcut în ruine.

— **Un congres al medicilor pentru tămăduirea leprei.** Zilele trecute s'a deschis la Bergen în Norvegia sub președința regelui Haakon al doilea congres internațional pentru tămăduirea leprei. Aproape din toate țările au venit reprezentanții științei medicale pentru a participa la congres. Printre vicepreședinții aleși se află și consilierul de curte Dr. G. Kobler șef al secției sanitare din Bosnia și Erțegovina, Dr. Kobler a cetit în urma constituției congresului o conferință interesantă asupra leprei.

— **Scrisoarea Regelui Angliei către Monarchul nostru.** Ieri a sosit din Marienbad la Ischl mareșalul de curte al regelui Eduard, sir Walzer Arthur ca să înmâneze cu ocaziunea onomasticeii Monarchului un autograf de felicitare.

— **Executarea unui student indian.** Studentul indian Dhingre, care a omorât luna trecută pe comandantul englez Curzon Willie, a fost executat în zilele acestea

— **Denumiri în armată.** Monitorul oficios publică numirea de sublocotenenți a acelora, cari au absolvit cu succes academia din Viena. Intra absolvenți sunt următorii români: Ioan Băleanu la reg. 43, Sabin Savu la reg. 37. Romulus Salvan la reg. 4 de artilerie și Oreste Drăgan la regimentul 36.

— **Se scumpește tutunul.** Un ziar de specialitate vestește, că unele caiități de țigarete se vor scumpi. La proiectul care va aduce cu sine scumpirea aceasta se lucrează de prezent în ministerul de finanțe. Plusul ce va rezulta în urma urcării prețului la diferite caiități de tutun, se va folosi pentru reforme folositoare pe terenul producțiunii tutunului. Se proiectează prepararea unor noi specii de țigarete.

— **Călduri topicale în Italia.** De cinci zile domnește o căldură seniculară în oraș. Funcționarii au luat vacanțe neputând lucra în birouri din cauza căldurii. In Florența a fost o căldură de 38 graduri și în urma defectelor dela rezervorul de apă, orașul duce lipsă. Au obvenit foarte multe cazuri de insolație.

— **Șahul plânge.** Din Teheran se anunță, că purtarea tânărului șah dă foarte mult de gândit guvernului. Șahul plânge neincetat și dorește să fie dus la tatăl său. Mama șahului a venit să-l mângăie dar a sfârșit plângând alătura cu dânsul.

— **„Negru Vodă și epoca lui”,** de pr. Atanasie M. Marinescu a apărut în anelele Academiei Române. In fascicol se cuprind date și argumentări cari pledează pentru existența istorică a lui Negru Vodă descălecătorul din Făgăraș.

— **Concurs.** S'a scris concurs pentru fundațiunea Rudolfiană pe anul școlar 1909/10 în Terezianul din Viena între următoarele condiții:

La locurile beneficiate din institutul Terezianum se primesc băeți dela etatea de 8—12 ani și a căror părinți sau tutori atestază că vor putea plăti pentru școala de pregătire și gimnaziu 500 cor., iar pentru st. in drept 700 coroane spese laterale.

La rugarea adresată M. S. Monarchului sunt a se lătura următoarele documente:

1. Estrasul de botez.
2. Atestat medical despre starea sănătății.
3. Atestat de vaccinare.
4. Atestate școlare despre ultimele 4 semestre, iar intru cât n'a cercetat instituțiune publică, atestat de moralitate.
5. Atestat despre cunoștința limbei maghiare.
6. Poziția părinților și locuința acestora.

7. Atestat despre merite câștigate în serviciul patriei și tronului.

8. Atestat de paupertate.

9. Atestat despre câți frați are cel ce petiționează și despre starea acestora, beneficiază aceștia din fundațiuni publice sau erariale?

Rugarea provăzută cu documentele de mai sus are să se substerne sau direct M. S. Regelui, sau prin ministrul de culte și instrucție cel mult până la 31 August stil nou 1909.

— **Petrecere.** Tinerimea studiosă română din Lisa și jur invită cu toată onoarea la Producțiunea teatrală urmată cu dans, care se va aranja Duminecă la 29 August stilul nou. 1909, (după Sfânta Mărie), în școala comunală din Lisa. Inceputul la 8 oare seara. — Comitetul aranjator. Prețul de intrare: de familie 3 cor. de persoană loc I. 2 cor., Locul II. 1 cor. 50 bani. Parterre 1 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Venitul curat este destinat pentru fondul școalei din loc. Program: 1. „Barbul Lăutarul”, monolog de Vasilie Alexandri. 2. „Păcatele lui Gânju”, piesă în trei acte de N. Rădulescu Niger. 3. „Otravă de hârciogii”, dialog de Anton Pop. 4. Declamațiune comică. După producțiune urmează dans.

— **Foc.** Ni se împărtășește din Porumbacul de sus, că în 3(16) August a. c. pe la oarele 12 din zi a izbucnic acolo un foc la Petru Vacă și din partea vestică a trecut preste stradă și la vecinii din stânga, prefăcând în scrum și cenușă dinpreună cu casele și clădirile economice alor 14 locuitori și toată strânsura sau recolta acestui an, precum: bucatele și tot nutrețul, încât oamenii au rămas în cea mai mare lipsă și sărăcie, având fiecare o pagubă dela 2—3 mii cor. Și durere! dintre aceștia a fost asigurat contra focului numai unul, anume G. Călin Silca, inv. pens. Am mai zis'o și o mai repetim și acum cu tot din adinsul, că plugarii noștri, cari muncesc din greu până-ce își adună în sat roadele câmpului de preste întreg anul să nu să lase neasigurați contra focului și contra grindinei! Nu arare-ori se răzbună, amar aceasta „lăsare” de azi pe mâne! Vă repetim dară cu toată hotărârea: asigurați-vă oameni buni casele, nemestiile și agoniseala voastră atăt contra focului, cât și contra grindinei, ca să nu vă căiți mai târziu! După pagubă n'ajută nimic tânguirea și plânsul! Sunt rugați toți binevoitorii și cu dare de mână să ajutore pe cei nenorociți și să se trimită pe adresa incredințatului la Iosif Stilca nr. 22. în Porumbacul de sus.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

(Urmare).

E drept, că adevărul pișcă uneori chiar și supără, iarăși că dreptatea displace sau

Depoul general: al adevăratelor MAȘINI de cusut SINGER

se vënd cu cele mai avantajoase prețuri în rate lunare, pre lângă garanție îndelungată. Instrucție gratuită la cusutul mașinei, a broderiei, ca: netedă, rotund, azur, aplicație, congre, spaniol, smyrna etc. etc.

Atelier mechanic de construcție și reparaturi dela cele mai gingașe puști, mașini de cusut și biciclete.

Articli de construcție pentru arme, mașini de cusut și biciclete, în mare alegere.

Făgăraș,
Ulița Becleanului 4.

SÁRKÓZY JÓZSEF,
montator de arme, mașini și mecanic.

nu le place multora, și așa adevărul grăind, mulți dușmani îți poți câștiga, dar noi o spunem fără teșire, verde, respicat pe românește, că *decât o sută și o mie de prieteni mincinoși și înșelători, mai bine și mai puțini, dar oameni de cinste, de omenie și tari de inger!*

S'a tîmăiat destul pîn' acum minciunei, s'a lăudat destul lenea și trîndăvia, s'a ascuns destul fărădelegile și păcatele; s'au înălțat destul piticii și epigonii, sau cei mici de suflet și mari de patimi; s'a trîmbițat destul în lume minciuna și s'a întunecat adevărul; adus'au destul închinăciuni celor sus puși numai pentru că au ținut scaunul, ca să nu fie locul gol, de altcum nîmica lucrînd și făcînd; — închinatu-s'au oamenii destul idolilor și lăpădatu-s'au de Dzeu cel adevărat — sosit'a însă vremea, acum e *plinirea vremii*, că adevărul să se restabilească și pretutindenea adevărul să se grăiască, iar minciuna să se vestească și mincinoșii să se osîndească, arătîndu-se lumii în adevărata lor față smolită, șa precum odinioară bozii sau idolii au fost scoși din capistile păgânești, așa mincinoșii, fățarnicii și nemernicii să se cufunde în noroiul și mocirla fărădelegilor lor — scoțîndu-să sau eliminîndu-să din șirurile oamenilor cinstiți și de omenie și din biserică neamului românesc.

Era pîn' acum moda sau răul obiceiului, că dacă o foaie, o gazetă, își lua îndrăzneala a arăta păcatele unuia sau altuia, a denunța sau da pe față vre-un păcătos din oare-care tagmă, atunci fără cea mai mică judecată, îndată se pornea goană împotriva acelei gazete, că toți frații cei credincioși (?) din aceea tagmă să alunge dela casele lor pe „necuratul” (?) pe păcătoasa (?) gazetă, care a cutezat cu obrăznicie (?) a se atinge de un membru al statului lor, pe unul dintre frații de suferințe (?).

Și fără cel mai mic scrupul sau cercetare se începea *nebuna goană* contra presupusului dușman (foaie, gazetă) a cutărei și cutărei tagme! Și dacă cumva foaia și proprietarul ei nu sta prea bine cu finanții țării, trebuia să-și „astupe” (?) gura, să se roage de iertare și să fîgăduiască sus și tare, că nu va mai cădea în „păcatul” în care din nefericire a căzut spunînd adevărul, că n'a știut sărmanul gazetar, că „fratele” atacat s'au invinováțit este membru unei tagme, unei corporațiuni mari și puternice, de care nu este ertat să te atingi nici cătu-i „negru sub unghie”, că atunci ai pățit'o, și-ai tăiat singur creanga de sub picioare, ești perdut!

Poftim acum de te mai încearcă și te atinge de vr'un păcătos...!

(Va urma).

Sfaturi practice.

Fabrică de buți. La indemnul lui Alex Lónyay și soții s'a pus la cale înființarea unei fabrici de buți din Beregszász. În fabrică se vor produce vase din lemn de stejar și de fag atât pentru vin cât și pentru oleiuri. Scopul întreprinderii este prevederea viierilor cu vase ieftine. Fabrica se va înființa ca societate pe acții cu un capital de 300.000 coroane ș. a. 1500 acții à 200 cor. Terminul pentru subscrierea acțiilor se va încheia la 30 Septembrie a. c.

Fabricarea de flori artificiale ca industrie de casă pentru locuitorii din ținuturile muntoase. Ministrul de agricultură în conțelegere cu ministrul de comerț a înființat în unele ținuturi muntoase o industrie de casă pentru fabricarea de flori artificiale. O astfel de industrie există de prezent în Alsóremete, comit. Bereg, unde lucrează în permanență 40 de muncitori ale căror produse sunt foarte căutate, iar în colonia dela Beregszász sunt aplicați 30 de muncitori. Acum se va înființa o nouă colonie de felul acesta în Muncaciu unde vor fi aplicați 60 de muncitori. — Iar noi stăm cu mâinile în sân și cântăm doine de jale... în țara Oltului, lăsată de Dzeu pe mâna păcătoșilor.

Îngrijirea cailor preste vară. În verile cu călduri mari și cu praf mult se recomandă a scâlta caii cât de des și a le spăla nările cu apă proaspătă. Dumineca când nu se pun la lucru e bine să le îmblajim copitele cu lut reavăn, căci prin asta copitele rămân elastice. Când voim să-i potcovim le vom scoate de cu seara potcoavele cele vechi, peste noapte le vom pune pe copite lut reavăn. Prin aceasta copitele răcindu-se se lărgesc și astfel nu espunem caii a fii potcoviți cu potcoave prea mici, copitele să fie totdeauna curate și din când în când să le ungem cu vazelină sau untură de porc.

Semințe de vânzare. Ministrul de agricultură a autorizat direcțiile domeniilor statului dela Făgăraș, de a vinde economilor, care s'ar adresa la el, semințe bune de cereale și alte produse. Vânzările se fac pe bani gata, cu prețul de bursă resp. pentru Făgăraș cu prețul de piață din ziua premergătoare transportului, lângă care se adaugă cu conșiderare la calitatea primă a semințelor, K. 2. — de maza metrică. Un econom primește din unul și același soi de semințe de cereale cel mult 100 măji metriche, din alte semințe cel mult 10 măji metriche. Semințele cumpărate se pot întrebuița numai pentru sămănat, și la cerere reflectantul este obligat a documenta cu atestat oficial comunal, că de fapt are lipsă de cantitatea de semințe ce o comandă. Transportul până la aea mai apropiată stațiune a căii ferate o face gratuit domeniul statului, cheltuielile de transport pe calea ferată privesc pe cumpărător. Se pot face și prenotări pentru semințe la direcțiile domeniilor respective și anume pentru cereale de toamnă până la 1 Octombrie, iar pentru cereale de primăvară până la finele lui Decembrie. Semințele prenotate se furnizează până la finele timpului de sămănat de toamnă resp. de primăvară. Pentru semințele prenotate se plătește o arvună resp. un vadiu de K. 1. — de fiecare măji metrică, care sumă însă se compensează sau se va socoti în prețul de cumpărare.

ECONOMIE.

Starea noastră economică și a țării.

Dacă privim cătră apus, ne minunăm de mulțimea fabricilor industriale, de comerțul înfloritor, de munca

rațională agronomică, de multele societăți economice și agrare a micilor proprietari, a căror stare bună materială se observă de pe fața lor senină și neîngândurată.

Comerțul țării noastre și industria e încă în stadiul cel mai primitiv și toată sarcina preliminarilor statului cade pe cultivarea pămîntului și economia vitelor, cari deprind ear dela capriciile timpului și pentru aceea cumpănă datoriilor țării noastre statelor vecine să apleacă îngrijitor spre greutatea cetățenilor patriei noastre.

Ungaria e datoare străinătății după capitalul investit cu 10.293 cor. As-tăzi datoria de plătit anual al țării se compune din următoarele părți:

Cametele datoriilor statului: 144.426,227 C. Contribuția anuală Austriei: 58.376,000 C. Cametele capitalului investit la căile ferate ungare 257 milioane coroane. Pentru lucrările comune cu Austria 58.3 milioane Cor. pentru susținerea curței regale 9.3 milioane C. Cametele hărțiiilor de valoare streine 354.113,230 C. și alte multe poziții cari la oaltă dau o sumă de plătit anual străinătății de 453.954.000 coroane.

De unde acopere țara noastră acestea exerciții economice?

1. Din venitul comercial cu străinătatea care dela 1901—1905 a fost de 120 milioane cor. 2. Lucrătorii din Ungaria pribegiți la America anual trimit la ai lor de acasă 150 milioane cor., aceste două poziții principale cu alte mai mici dau suma de 277.079.996 coroane, ca acoperire activă, deci:

datoria annală a țării: 453.954.165 cor.
venitul din străinătate: 277.079.995 »

datoria neacoperită: 176.414.169 cor.

Să ne cugetăm deci că țara în prezent are față cu străinătatea o datorie de 177 milioane anual negarantată, neacoperită și că întreaga datorie este de 453 milioane cor.*) și acoperirea acesteia în mare parte depinde dela capriciul timpului, de va fi roada câmpului bună, belșug pentru export?

Dacă însă ar urma trei ani răi unul după altul, ceea-ce mereu ne amenință, atunci dispare toată garanța de acoperire reală a cametelor datoriei țării. Cât e de adevărată aceasta presupunere reiese și din faptul că în anul 1906 exportul Ungariei a fost de 508.8 milioane cor. și importul de 1555.6 milioane cor. mil. Importul deci a fost mai mult cu 47.8 milioane cor. ca exportul.

În anul 1907 asemenea a întrecut importul străinătății exportul nostru cu 342 milioane cor. Deci în doi ani răi 82 mil. deficit în rubrica aceasta.

Dacă doriți fericirea voastră și înflorirea patriei, îmbrățișați meseriile industria și comerțul, că aceasta e

*) E vrednic de înregistrat că dela gloria strămoșului Huniade la Belgrad sunt chiar 453 de ani toată Europa era îndatorată patriei noastre pentru salvarea ei iar azi patria noastră datorează Europei chiar cu 453 milioane coroane. Bravo nepoților! Red.

singura piatră pe care se poate zidi templul viitorului și vieții noastre sociale în veacul XX.

(„Sf. Poporului“).

Topitul cânepii.

Topitul este necesar pentru a deslipi fuiorul de tulpină, a-l face moale și liber de materia verde, care înconjoară fibrele și pentru a-i da strălucirea și elasticitatea cerută de comerț și industrie. Această lucrare e de mare importanță și merită de a fi studiată atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere industrial și igienic.

Topitul poate fi comun sau industrial; comun când se execută direct de către agricultori în apă curgătoare sau stătătoare; industrial când se face de persoane speciale prin proceduri mecanice, cari cer instalațiuni anume.

1) Topitul comun se face în mai multe feluri; cele mai principale sunt:

1. Topitul la aer și umezeală atmosferică.
2. Topitul prin îngropare.
3. Topitul în ape termale.
4. Topitul în ape curgătoare.
5. Topitul în ape stătătoare.

1. Topitul la aer și umezeală. E întrebuițat în unele localități din Belgia și Franța (și se cheamă acolo: «ruissage sur pré» sau sereinage) unde e lipsă de apă, căci dispozițiunile legale opresc alte sisteme de topit. În aceste localități se păstrează cânepa până în luna Maiu a anului viitor, când se profită de roua abundentă care cade în acele părți. La noi nu se poate întrebuița acest sistem fiind clima prea rece.

2. Topitul prin îngropare sau putrezire. Se întrebuițează în țările meridionale și anume în locurile umede, cânepa se pune în gropi și se lasă până la topirea complectă, care se face prin umezeala și căldura pământului. Fuiorul este murdar de pământ și cu foarte puțină strălucire.

3. Topitul în ape termale. E întrebuițat în localitățile unde există izvoare de ape termale; topitul se face mai repede profitând de căldura constantă a acestor ape.

4. Topitul în ape curgătoare. Se face în râuri și pârâuri. Prin acest topit se obține un fuior rezistent și de o culoare frumoasă deschisă. Acest sistem e sănătos și nu produce mi-asmе, cum se desvoltă cu topitul în apele stătătoare.

Legăturile de cânepă se vor așeza în direcția curentului și se vor ține scufundate în apă cu ajutorul unor pietre, scânduri lungi, sau grinzi de cari se vor prinde legăturile. Aceste plute de cânepă se vor garanta contra creșterii neprevăzute a apelor legându-le cu frânghii, de nește pari așezați la mal.

Topitul în ape curgătoare durează mai mult decât cel în ape stătătoare, ne dă un fuior mai deschis dar nu așa de tare și greu. Din punct de vedere igienic e de preferat acest sistem, însă în râurile noastre principale topitul e oprit prin legea pescuitului.

În România, țărani topesc mici cantități de cânepă servindu-se de apa râului și au obiceiul de a pune cânepa în apă, fără a lua precauțiuni contra curentului. Ar fi mai de folos să facă un basin lângă râu, prin care să treacă apa. În acest mod, cânepa va fi neconținut acoperită de apă și apărată contra creșterilor.

5. Topitul în apă stătătoare este cel mai preferit și mai întrebuițat atât în Italia cât și în Franța. Rusia de sud, Spania precum și la noi.

La facerea legăturilor trebuie observat că vârfurile (dacă n'au fost tăiate) să iasă mai înafară decât picioarele cu 30 sau 40 centimetri.

Din vârfurile cânepii greu putem avea fuior, le putem întrebuița ca îngrășământ pentru pământ.

(Din „Jurn. Soc. centr. agr.“).

DE TOT FELUL.

Din ce constă corpul omenesc? Un medic englez și-a publicat rezultatul examinărilor și experimentelor sale. După observările lui, corpul omenesc constă din 13 (numărul nefericit!), materii, dintre cari 5 sunt gazeuri, iar celelalte opt materii sunt compacte.

Afară de materiile gazoase, care sunt în corpul omenesc și cântăresc 51 klgr., mai sunt în corpul omenesc 22 klgr. cărbune, 80 grame fosfor, 100 grame pucioasă, 45 grame fier și alte multe. După cum vedem omul e o apotecă întreagă, o apotecă care ar putea să poarte numele: Apotecă la numărul 13.

Dorm peștii. După multe observări s'a constatat că o parte din pești dorm, o parte însă nu dorm, sau cel puțin nu sunt în o stare care seamănă cu somnul celorlalte animale. Din peștii de apă dulce și de mare cei mai mulți dorm, numai peștii de aur (cu solzigalbeni), aceea nu dorm. S'a observat însă, că și aceștia stau la anumite intervale așa de liniștiți încât ai crede că dorm. Poate că acesta le e somnul lor, dar cum se apropie ceva de ei, imediat încep a înota prin apă. Să crede deci

că la pescuții aceștia nu înceată funcțiunea ochilor, a vederii.

Unii pești dorm noaptea, dar în general nu au vreme regulată pentru dormire.

Cântece și strigături populare.

— Strigături dela joc. —

Păsăruică de pe culme,
Iartă-mă măndro, de glume:
Că nu-i om să nu glumească
Și să nu păcătuiască!

Am o răză de inel
Ș'o drăguță 'n Ciuguzel;
Naa, copile!
Am o răză de verigă
Ș'o drăguță 'n Șeica mică!
Mână, mână, mână!

Zi, Țigane, zi drăguț,
Pân' ce-oi rămânea descult!
Zi țigane pân' mâne
Că măndruții pare bine

Ușurelu-s ușurel,
Cam mâncat carne de miel
Și costiță de purcel;
Da și măndra-i ușurea
C'a mâncat carne de mea
Și costiță de purcea!

Stiutate a dracu, lele,
Că ți-e trupul floricele
Și gura iagur de miere!
Că de mult te-aș fi luat
Ș'acuma ți-aș fi bărbat!

Tătăișă bătăușă,
Draga badiului brândușă,
Fă-mi cămașă de fuior,
Că mi-i gându să mă 'nsor,
Să iau fata lui Bujor
Dară nu te supăra,
Că și de m'oi însura,
Eu de loc nu te-oi uita!

ANECDOTE.

Cu ocazia unei vizite școlare, protopopul întreabă pe un copil: „Câte pere ai avea tu băete, de ți-aș da eu 4 și Dnul învățator 3 pere?“ — Ce bine ar fi! — Ași avea atunci tocmai zece pere!

Cum așa, i-a socotește bine! — Bine am socotit doar, eu uite 3 pere le mai am în sân și cu 4 ale d-tale și cu 3 ale D-lui învățator fac 10 — așa-i!...

Cu ocazia explicării și însuflețirii poporenilor pentru înființarea unei biblioteci, la auzul cuvântului „bibliotecă“, sare unul zicând: Ce spui d-le învățator, cu bibilica nu o ai găcit — aia se ține tare greu, eu știu că domnu pe care l'am slujit eu avea bibilici.

POȘTA REDACȚIUNEI.

Anonim. Galaț. Pe noi nu ne impoartă, că este redactorul „Țării Oltului“ convocat la deprindere de arme sau la alte conventiuni în Bosnia. Pe cine a substituit la alte deprinderi acasă e treaba lui. Dacă ești curios și ai oare-care interes adresează-te „la izvor“ și pe noi ne cruță cu atare fleacuri de toată ziua. Are sau nu are drept și chemare părintele D-voastră a substitua pe redactorul la redactarea foii, va știți singur Sfinția Sa a apreția din esperințele câștigate pe terenul substi-

tuirilor. Nu putem da răspuns că se poate sau nu se poate privi substituirea de contra serviciu. „Te întrebăm noi, pentru ce te ascunzi?”. Dacă ai drept iscăleșteți numele și atunci publicăm scrisoarea D-tale. Fără iscalitură îi vei ști soarta.

Anonimus. Poiana. Ceiace întrebă e faptice așa, dar observările ce le faci patriotului D-tale Dionisie, sunt neintemeiate am ascultat părerea la oameni ponderoși din comuna d-voastră și toți numai bine a zis despre acela, pe cari încerci a-l

ataca. Nu putem publica nici un șir din scrisoarea D-tale, chiar când ți-ai pune și numele, am arunca-o în coșară. Cruța-ne cu pamflete.

G. B. Mare mulțumită pentru cele comunicate. Se publică în nrul viitoriu.

Diamanț. Simțim cu toții absența voastră Brilliantul vă sărută e voios și draguț.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Un învățacel

cu pregătire de 2 clase gimnaziale, sau reale să primește în condițiuni favorabile la Tipografia română din loc

De vânzare.

200 Mm. de Fân

pentru vite, este de vânzare.

Doritorii se pot adresa în Drăguș la subscrișul proprietar

Ioan I. Poparad.

Totodată să dă în arândă pășumat de toamnă pentru oi, care se afla pe teritoriul comunei Bruuiu.

1-3

Văpsitorie artistică de firme.

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința mult Onor. public din loc și dela sate, că mam stabilit aci în Făgăraș, ulița Podului sub nr. 46, și am deschis un

ATELIER de VĂPSITORIE ARTISTICĂ,

în care să lucrează totfelul de văpsitorie ce aparțin de bransa aceasta, în stil artistic, durabil, frumos, atrăgător și cu gust pre lângă prețurile cele mai ieftine, firme: pentru comercianți, institute, profesioniști și școli, embleme, decorațiuni de teatru, inscripții pe steaguri ș. a., precum și văpsitul bisericilor (temple), totfelul de aurituri, icoane sante, tablouri de suvenir, desenuri pe sticlă, pe pânză, pe blech, pe porțelan și pe lemn simplu și artistic.

Rog pe On. public a mă onora cu prețuitele comande și mă voi sili a satisface cu punctualitate și mulțumitor, sunt cu stimă patriotică

RIGLY JÁNOS,
văpsitor artistic.

4-6

JOSIF ROSENBAUM

CIASORNICAR și GIUVAERICAL,
Făgăraș, Piața mare, Francisc Iosif nr. 17.

Recomandă Onor. public magazinul său bogat asortat cu totfelul de oroloage de buzunar din aur, argint și nickel, de părete cu ornament, perpendiculare, trezitor etc. precum și Omega, Intact, Triumph, Urania etc. pentru care garantez până la 4-5 ani.

Mare asortiment de Brillant, Diamant și Jiuvaricale din aur și argint, și articole de urgent de China. — Obiecte astronomice. — Prețuri ieftine. —

NB. Obiecte vechi de aur și argint cumpăr sau schimb cu nouă.

JOSIF ROSENBAUM,
ciasornicar și giuvargier.

Zarafă și Trafica de tutun

a lui

DUMITRU POPP DEJENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Oltului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acurățeta.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

Anunțuri, insertiuni și reclame se primesc cu prețuri reduse la administrația foaiei „Olteanul” în Făgăraș la tipografia C. Pop.

TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA POPORULUI

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46, (casele I. Peia).

(Vis-a-vis de Magistratul orașănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, cu prețurile cele mai moderate.

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficioase pentru agendele bisericesti și scolare; cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc

Comandele din afară se efeptuesc repede.

Sprrijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă
CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

Unica prăvălie de vânzare a Oroloagelor „UNION” HORLOGERIE

HARTMAN KAROLY,
ciasornicar artistic.
Făgăraș, ulița Becleanului Nr. 3.

DEPOSITE: de ciasuri de buzunar, de părete, deșteptător, perpendicolar, de cancelarie. Diferite lanțuri, de nickel și argint.

Articole optice: zwickeri, Esecută și cele mai gingașe ochilari, după ordin medical — REPARATURI. — La oroloage reparate se dă garanție dela 2-5 ani. China și de Astronomie. Instalează ciasuri în turn și pe edificii, cu prețuri ieftine.

Cu prețuri ieftine.

Protocoloale de Bancă de toate operațiunile și COALE pentru cărțile fondurare se află de vânzare la tipografia mea cu prețuri reduse.

— 3. —

Arză focu sutele,
Cum mărită mutele!
Sutele's în puiu lăzii
Muta şade în cornu vetri!
— Scoli tu muto de pe prag!
— Ba io nu, că's cu iosag!
— Scoli tu muto, scoli tu ciuhă!
— Ba io nu, să mori de ciudă!
— Scoli de mulge vacile,
— Că te-o întrecut altele!
— Câte's dela tine în sus,
— Toate le-o mulş şi le-o dus!
— Câte's dela tine în jos,
— Toate le-o mulş şi le-o scos!
— Măi bărbate, dragul meu,

— Lasă că le-oi mulge eu!
— Nu mai face sfară în ţară
— Şi de lucru de pe-afară!
— De le-oi mulge, eu le-oi mulge,
— De nu sunt viţai ş'or suge,
— Şi le-oi scoate la ogoară
— Şi nu le-oi lăsa să moară!

— 4. —

Stau fetele şi să uită
La cămaşa mea ai ruptă.
Dumnezeu să-le plătească
Cămaşa să mi-o cârpească

— 5. —

Vai săraca cătana,
Când îi vine porunca,
Cum descultă opinca,

Şi încălţă tipicu
Şi ia drum de-alungu!

— 6. —

Aruncă-te moş bătrân,
Că la iarnă Ţ-om dă fân!
Că de nu te-i aruncă,
Nici paie nu-i căpăta!

EDITOR-PROPRIETAR şi REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

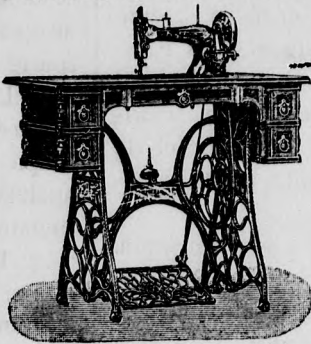
De vânzare.

O casă de sub Nr. 51, din strada Becleanului (Făgăraş) este de vândut sub condiţiuni favorabile, numai decât din mână liberă.
Informaţii să dau tot acolo.

Bács Károly

Făgăraş, uliţa Zeik nr. 3.

Recomandă cel mai avantajos izvor de cumpărare, care să poate face numai la PRIMUL DEPOU FĂGĂRAŞAN de

Maşini de cusut şi Bicyclete,

cu bani gata şi în rate, cu garanţă de 5 ani, (la maşini de cusut); primeşte reparaturi, asemenea să afle toate părţile constructive, în mare alegere

primul DEPOU din Făgăraş
MAŞINI de CUSUT şi BICICLE.

Bács Karoly

— uliţa Zeik nr. 3. —
(lângă gimnaziul nou de stat.)

Încunoştiinţare.

Prin aceasta fac cunoscut On. public precum şi domnilor comercianţi şi crâşmari din loc şi jur, cumcă că începând cu ziua de 25 Mai a. c. **am deschis** în casele Dlui Borsai Ferencz în Făgăraş, Várter sub nr. 44,

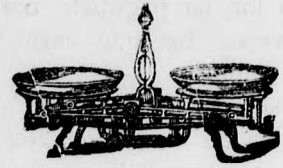
„Un institut de renovarea şi autenticarea măsurilor“ de cumpene şi cântări,

balanşe-decimale, centimale şi cumpene-pod, precum şi greutate.

Primesc efectuarea din nou la totfelul de mă-

sură, precum şi reparaturi, per lângă

preţurile cele mai moderate.

PAU

primul fabricant

INSTALAŢIUNE

Prin capsitorie de stof

WILHELM

Făgăraş, uliţa Apor, Nr.

la cunoştinţa On

sate, după cerinţele timp

am aranjat

nou un **Atelier**

curăţit, de spălat şi

tot felul de maşini şi cu

Instalaţiune chemică

Sunt în plăcută poziţie

în toate colorile cerute, pe

tot felul de haine, stoffe, m

pânzării, ţăsături, cătrinte, t

liul ce cade în sfera branş

Diferite tinare pe

Serviciu prom t

og On. public de a-

viitor cu toată încrederea,

voi sili, ca cu aranjarea di

abur, să fie pe deplin mul

(6)

Făgăraş, uliţa Apor, n

ANUNCIURI,

se primesc cu preţuri re
foaiei „Olteanul“ în Făgă

TIPOGRAFIA şi LIBRĂRIA POPORULUI

Făgăraş, Vár-ter Nr. 46, (casele I. Pen
(Vis-a-vis de Magistratul orăşănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, de cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, tes
chitanţe, citaţiuni, cataloage, anunţuri, broşuri, opuri, circu
lare, invitări, programe, bilanţuri, acţii, conturi, blanchete,
note, preţuri curenle, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete
de logodnă, de cununie, diferite cărţi de vizită, bilete fune
bre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere
şi în colorii, **cu preţurile cele mai moderate.**

La tipografie se află pentru ambele confesiuni
tot felul de tipărituri oficioase pentru agendele
bisericeşti şi scolare; cărţi de şcoală şi de lite
ratură poporală, recvizite de scris, etc

Comandele din afară se efectuează repede.

Sprrijiniţi instituţiunile româneşti!

Cu stimă

CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

În zilele acestea a sosit şi să afle de vânzare
la tipografia noastră preţioasa cărticică:

„In amintirea **Canonicului Augustin Bunea.**“

Articole şi alte semne de durere ale neamului. Conţine
200 pag. 8° mic. Preţul 50 bani, plus 10 bani porto.